

UCHWAŁA Nr .....

Rady Miasta Działdowo

z dnia .....

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Działdowo na lata 2019-2021”.

Na podstawie art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.) Rada Miasta Działdowo uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy-Miasto Działdowo na lata 2019-2021” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Działdowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny. Przyjęcie „Gminnego Programu Wspierania Rodziny dla Gminy-Miasto Działdowo na lata 2019–2021” przewiduje rozwój wielu działań, w tym również profilaktycznych, które mają na celu wzmocnienie rodzin z grup ryzyka, zapobieganie narastaniu kryzysu poprzez pracę z rodziną naturalną oraz zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska wychowawczego. Przewidziane do realizacji cele osiągnęte będą poprzez wspólne działania instytucji i organizacji działających na rzecz rodzin. Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Załącznik
do Uchwały Nr.....
Rady Miasta Działdowo
z dnia .....

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Miasto Działdowo na lata 2019-2021

I. Podstawa prawna

Art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998 ze zm.) mówi, że jednym z zadań własnych gminy jest opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Zgodnie z art. 179 cytowanej ustawy burmistrz składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

II. Adresaci Programu

Adresatami programu są rodziny, przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Rodzina jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, w szczególności dla dzieci. Wychowywane w niej dzieci potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, potrzebują też atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia.

Skuteczna zaś pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich winna być osiągnięta poprzez współpracę osób, instytucji oraz organizacji pracujących na jej rzecz.

III. Diagnoza

Diagnoza jest niezbędnym elementem oceny kondycji Gminy w obszarze wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Aby mieć pełny obraz tejże kondycji, analizie poddano gminne zasoby instytucjonalne działające na rzecz rodzin z dziećmi. W tej części Programu przedstawiono dane liczbowe za okres 2016 – 2017 r. ze zbiorów lokalnych instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny i dziecka w formie tabelarycznej. Wnioski z analizy poszczególnych obszarów zawarto pod tabelami, natomiast na rekomendacje i wyniki analizy poświęcono rozdział IV – Strategia działania.

Tab. 1 Informacja zbiorcza dotycząca instytucji oświatowo-wychowawczych finansowanych z budżetu Miasta Działdowo

Wyszczególnienie		Liczba	
		ROK 2016	ROK 2017
1	Punkty poradnictwa	2	2
2	Realizowane programy na rzecz rodziny i dziecka	-	-
3	Żłobki (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe –publiczne i niepubliczne)	1	2 w tym 1 żłobek i 1 klub dziecięcy
4	Liczba miejsc w żłobkach(żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe)	15	35
5	Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi)	6 w tym 4 publiczne i 2 niepubliczne	6 w tym 4 publiczne i 2 niepubliczne
6	Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w tych placówkach	712	805
7	Liczba szkół prowadzonych przez gminę	5 w tym SP – 2, GM – 2, LO – 1	5 w tym SP – 4, LO – 1
8	Liczba świetlic szkolnych i klubów dla dzieci i młodzieży	6	6
9	Liczba dzieci korzystających ze świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży	866	1122
10	Liczba uczniów w szkołach prowadzonych przez gminę	2372	2322
11	Liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym	291	306
12	Liczba dzieci objętych wsparciem pedagoga szkolnego	553	511
13	Liczba przedsięwzięć służących wyrównywaniu szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	165	135
14	Liczba zajęć pozalekcyjnych realizowanych w szkołach	156	162
15	Liczba dzieci korzystających z zajęć wyrównawczych	334	160
16	Liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym	5	2
17	Liczba rodzin korzystających z pomocy w formie wyprawki szkolnej	9	0
18	W tym liczba dzieci w tych rodzinach	15	0

Tab. 2 Wykaz uczniów otrzymujących stypendia szkolne według typów szkół – miasto Działdowo

L.P.	Typ szkoły	Ilość uczniów, którym udzielono stypendium w roku szkolnym 2015/2016	Ilość uczniów, którym udzielono stypendium w roku szkolnym 2016/2017
1.	Szkoła Podstawowa	170	117
2.	Gimnazjum	53	60
3.	Zasadnicza szkoła Zawodowa	13	9
4.	Liceum Ogólnokształcące	16	8
5.	Technikum	32	17
6.	Szkoły policealne	0	1
7.	RAZEM	284	212

Tab. 3 Działania i inicjatywy na rzecz rodzin z dziećmi realizowane przez Miejską Bibliotekę Publiczną w Działdowie

L.P	Wyszczególnienie	Ilość uczestników	
		Rok 2016	Rok 2017
1.	Liczba działań i programów adresowanych do dzieci i młodzieży	329	393
2.	W tym liczba dzieci objętych działaniami programów	11593	14345
3.	Liczba i rodzaj zajęć, inicjatyw rozwijających zainteresowania dzieci i młodzieży :		
4.	• wystawy	8050	11945
5.	• Spotkania autorskie dla młodzieży	195	275
6.	• Lekcje biblioteczne	852	1370
7.	• wycieczki	58	83
8.	• Głośne czytanie	1889	2587
9.	• Konkursy (turnieje gier komputer., gry miejskie)	652	420
10.	• Warsztaty (szkolenia z jęz. Angielskiego, z tworzenia prezentacji multimedialnych, z programowania, z bezpieczeństwa w Internecie, z edukacji medialnej, fotograficzne, plastyczne, akcja „Żonkile”, z Programu EXCEL, o prawach autorskich)	1155	1011
11.	Kluby Malucha	723	758
12.	Dyskusyjny klub książki, Klub Filmowy	387	282
13.	„Ferie w Bibliotece”, „Wakacje w Bibliotece”	543	627
14.	„Odjazdowy Bibliotekarz” – rajd rowerowy „Dzień Dziecka”, Festyn „Wstąp po zdrowie	220	210

Tab. 4 Formy wsparcia dla rodzin z dziećmi realizowane przez Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Działdowie

L.P.	Wyszczególnienie	Ilość uczestników	
		2016	2017
1	Ferie na sportowo a w tym: turniej tenisa stołowego, turniej halowej piłki nożnej, gry i zabawy na lodzie	245	246
2	Lodowisko	10 672	10 138
3	Mityng lekkoatletyczny z udziałem znanych sportowców	282	321
4	Masowe Biegi Zwycięstwa	339	190
5	Imprezy sportowe organizowane wspólnie z SZS	236	283
6	Współorganizacja Spartakiady „Z wiosną po zdrowie”	-	120
7	Akcja „Polska Biega”	92	68
8	Rodzinny Rajd Rowerowy	138	190
9	Turniej Rodzin w ramach festynu „Wstąp po zdrowie”	60	60
10	Imprezy wakacyjne w tym: mityngi lekkoatletyczne, wieloboje piłkarskie, siatkówka plażowa	112	188
11	Mikołajkowy turniej „Halowej Piłki Nożnej”	65	90
12	Bezpłatne zajęcia z zakresu lekkiej atletyki	15	24
13	Siłownia	5836	3617
14	Korty tenisowe	180	164
15	Kompleks boisk „ORLIK” przy ul. Świerkowej	Każdego dnia ok. 50 osób	Każdego dnia ok. 50 osób
16	Rozwój infrastruktury sportowej	-	-

Tab. 5 Organizacje pozarządowe – działania na rzecz rodziny i dziecka w mieście Działdowo

Działdowskie Centrum Caritas	Liczba uczestników działania	
Działanie	ROK 2016	ROK 2017
Placówka wsparcia dziennego- Ognisko wychowawcze	61	56
Wypoczynek zimowy w formie stacjonarnej dla dzieci i młodzieży - półzimowiska	50	50
Wypoczynek letni w formie stacjonarnej dla dzieci i młodzieży - półkolonie	100	100
Wypoczynek letni dla dzieci i młodzieży – kolonie wyjazdowe	54	-
Ośrodek Interwencji Kryzysowej: - udzielenie schroniska osobom w kryzysie – baza noclegowa	6	34
- udzielenie porad prawnych, psychologicznych i pedagogicznych	392	342

Tab. 6 Organizacje pozarządowe – działania na rzecz rodziny i dziecka w mieście Działdowo

Polski Czerwony Krzyż	Liczba uczestników działania	
Działanie	ROK 2016	ROK 2017
Klub integracyjny dla dzieci „ Uśmiechnięta przystań”	-	20
Projekt „kolorowe podwórko” - gry i zabawy podwórkowe	-	227
Rowery rehabilitacyjne	-	2
Odzież używana	-	340
Paczki żywnościowe dla osób starszych	-	100

Tab. 7 Działania i inicjatywy na rzecz dzieci i młodzieży realizowane przez Miejski Dom Kultury w Działdowie

L.P.	Wyszczególnienie	Ilość uczestników	
		2016	2017
1	Zajęcia taneczne całoroczne	226	176
2	Zajęcia teatralne całoroczne	30	28
3	Zajęcia plastyczne całoroczne	35	35
4	Zajęcia wokalne i chóry całoroczne	30	24
5	Zajęcia muzyczno – instrumentalne całoroczne	32	34
6	„Ferie w MDK” i „Wakacje w MDK”	476	618
7	Imprezy masowe – Ogólnopolski Młodzieżowy Festiwal Piosenki „Superhit Festival”, Dni Miasta	4200	6500
8.	Imprezy rekreacyjne – Dzień Dziecka, Festyn 3 Maja, Wstęp po Zdrowie, Kino Letnie, Działdowski Jarmark, Odpalamy choinkę	4700	7400
9.	Warsztaty Edukacyjno-Profilaktyczne, Warsztaty Artystyczne	537	964
10.	Wystawy, konkursy, Spotkania autorskie, Spotkania integracyjne	730	870

Tab. 8 Działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rzecz rodzin z dziećmi

Działanie	Liczba			
	ROK 2016		ROK 2017	
	K	M	K	M
wnioski do sądu o przymusowe leczenie	5	61	7	29
Wezwania na rozmowy motywujące do podjęcia leczenia	7	36	7	20
Dobrowolne podjęcie terapii	2	1	-	2

Tab. 9 Procedura „Niebieskie Karty”

ROK 2016			ROK 2017		
Liczba rodzin	Liczba Niebieskich kart	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba Niebieskich kart	Liczba dzieci
95	133	49	52	117	108

Z analizy przedstawionej tabeli wynika, iż przemoc to kolejny problem, z którym nie radzą sobie rodziny. Dzieci wychowane w rodzinach często są świadkami przemocy między rodzicami.

Z przedstawionej analizy wynika, iż znacznie spada liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Tab. 10 Statystyka przestępczości na terenie Miasta Działdowo

Najczęściej popełniane wykroczenia przez nieletnich na terenie miasta Działdowa	2016	2017
Art. 119§1KW (kradzież wartość do 250zł.)	12	2
Art.. 94§1KW (prowadzenie pojazdu bez uprawnień)	3 -	
Art. 140KW (wykroczenia przeciwko obyczajowości)	1	-
Art. 86§1KW (wykroczenia w ruchu drogowym)	4	-
Art. 90 KW (utrudnianie ruchu)	-	1
Art. 75 §2 KW (niezachowanie należytej ostrożności w postępowaniu z płynami, przedmiotami)	-	1
Art. 157 §1 KK (uszczerbek na zdrowiu)	2	2
Art. 278 §1 KK (kradzież)	-	5
Art. 279 §1 KK (kradzież z włamaniem)	1	-

Z analizy tabeli jednoznacznie wynika, iż spada liczba wykroczeń dokonywanych przez nieletnich.

Tab. 11 Analiza problemów wśród klientów MOPS w Działdowie, z wyszczególnieniem rodzin z dziećmi

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	2016 rok	2017 rok
1.	liczba mieszkańców miasta	21 355	21 358
	liczba osób w rodzinach, korzystających z pomocy społecznej	1423	1270
2.	liczba rodzin korzystających z pomocy	598	565
3.	liczba rodzin z dzieckiem	229	195
	1	89	72
	2	75	70
	3	47	36
	4	15	13
	5 i więcej	3	4
	Ubóstwo	374	343
	Bezradność :	75	81
	w tym r. niepełne	53	67
	w tym r. wielodzietne	24	12
	Alkoholizm	109	95
	Narkomania	21	15
	Przemoc w rodzinie	27	21
	Bezrobocie	32	282
	Potrzeba ochrony macierzyństwa:	25	27
	w tym wielodzietność	7	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Działdowie.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że:

- Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej, od 2012 roku oscyluje w granicach 7-8% ogólnej liczby mieszkańców miasta, z czego rodziny z dziećmi stanowią grupę ok. 40% ogółu korzystających z pomocy;
- Najczęściej zgłaszane problemy wśród klientów pomocy społecznej to bezrobocie i ubóstwo; Należy jednak zaznaczyć, iż problemy występujące w rodzinie mają charakter złożony, zazwyczaj w rodzinach występuje kilka problemów jednocześnie. Wieloletnia praca z rodzinami wskazuje iż często bezrobocie nie jest przyczyną trudnej sytuacji w rodzinie, tylko jej skutkiem z racji innych problemów tj. alkoholizm, czy narkomania. Wielopropblemowość wymaga wzmożonej pracy zarówno pracownika socjalnego, asystenta rodziny, psychologa, kuratora sądowego. Prowadzona jest również współpraca z innymi jednostkami działającymi na rzecz rodziny (np. szkoły, służba zdrowia)

Pieczka zastępcza

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła obowiązek partycypowania gmin w kosztach utrzymania dziecka związanych z umieszczeniem w rodzinie zastępczej lub placówkach opieki całodobowej (zarówno opiekuńczo – wychowawczych, jak i placówkach opiekuńczo - terapeutycznych prowadzonych na szczeblu wojewódzkim), od 10 % w pierwszym roku pobytu do 50 % w trzecim i kolejnych latach jego pobytu w pieczy zastępczej. Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest, zatem formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną. Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną. Sytuacja w Gminie Miasto Działdowo przedstawia się następująco:

Tab. 12 Sytuacja dzieci z terenu Gminy Miasto Działdowo przebywających w pieczy zastępczej, po 2015 roku

Rok	Liczba dzieci z terenu Gminy Miasto Działdowo:	
	Umieszczonych w pieczy w danym roku	Już przebywających w rodzinach i placówkach w danym roku
2015	3	32
2016	1	32
2017	6	37
Liczba funkcjonujących rodzin zastępczych na terenie Gminy Miasto Działdowo		
2015	27	
2016	27	
2017	30	
	Dzieci przebywające w pieczy zastępczej, na podst. ustawy o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej, narastająco:	Odpłatność ponoszona przez Gminę Miasto Działdowo za dzieci umieszczone w

	Rodzinach zastępczych	Placówkach opiekuńczo - wychowawczych	Rodzinach zastępczych	Placówkach opiekuńczo - wychowawczych
2015	13	8	30 665,76	138 028,76
2016	21	9	55 354,83	158 482,54
2017	23	10	78 537,75	163 805,68

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Działdowie.

Z analizy powyższej tabeli wynika, że:

→ zwiększają się wydatki ponoszone przez Gminę na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem dzieci w pieczy zastępczej i prognozuje się dalszy ich wzrost

Zasoby lokalne

1. Poniżej przedstawiono wykaz, wg stanu na dzień 30.11.2018 r. oraz zakres ich działania w stosunku do rodzin z dziećmi.

Tab. 13 Instytucje, Organizacje i Placówki działające na rzecz rodzin z dziećmi

Instytucja i zakres jej działania na rzecz rodzin z dziećmi
<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Zapewnia pomoc i wsparcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wsparcie pracownika socjalnego, asystenta rodziny; - pomoc finansowa, rzeczowa, - wsparcie psychologiczne - organizacja wypoczynku dla dzieci, - aktywizacja społeczno-zawodowa rodzin;
<p>Ośrodek Terapii Uzależnień i Współzależnienia Oferuje:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Terapię uzależnieniową 2. Terapię współzależnieniową 3. Terapię DDA 4. Terapię dla rodziców 5. Profesjonalne leczenie: <ul style="list-style-type: none"> • Picia szkodliwego • Uzależnienia od alkoholu • Uzależnienia od nikotyny • Patologicznego hazardu • Współzależnienia (w tym ofiar przemocy) • Zaburzeń charakterystycznych dla DDA   <p>Ponadto Ośrodek udziela różnorodnych świadczeń medycznych w trybie ambulatoryjnym (porada lekarska, psychologa, terapeuty uzależnień, konsultacje, sesje psychoterapii indywidualnej, grupowej, trening, warsztat psychologiczny).</p>

Organizacje pozarządowe:

1) Polski Czerwony Krzyż Oddział Rejonowy w Działdowie

Realizowane formy pomocy:

1. Prowadzenie świetlicy dla dzieci i młodzieży (w każdą sobotę),
2. Propagowanie honorowego krwiodawstwa,
3. Zbieranie i rozdysponowanie wśród najbardziej potrzebujących przedmiotów codziennego użytku tj. odzieży, żywności, mebli, sprzętu ortopedycznego, czy rehabilitacyjnego.

2) Działdowskie Centrum CARITAS im. Abp. Juliana Antoniego Nowowiejskiego

W ramach „Caritas” działają następujące komórki:

I. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, osobom przeżywającym kryzys jak również osobom poszkodowanym w wyniku traumatycznych zdarzeń losowych.

Ośrodek ma charakter lokalny i obejmuje swym zasięgiem teren powiatu działdowskiego.

Formy świadczonej pomocy to:

1. Poradnictwo
  - porady prawne
  - porady psychologiczne
  - porady pedagogiczne

II. Ognisko wychowawcze

Zajęcia placówki mają na celu dostarczenie dzieciom właściwie zorganizowanego czasu wolnego oraz zapewnienie dzieciom poczucia bezpieczeństwa, opieki, pomocy i rozrywki. W ramach zajęć rozwijane są ponadto umiejętności personalne, nauka zachowania się w określonych sytuacjach, zajęcia plastyczne, komputerowe oraz kulinarne.

III. Szkolne Koła Caritas

Szkolne Koła Caritas to dziecięca i młodzieżowa organizacja działająca na zasadzie wolontariatu na obszarze szkoły i parafii.

3) Komenda Hufca ZHP Działdowo

- organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży,

Pełnomocnik Burmistrza ds. uzależnień

Rodzaj oferowanej pomocy:

- Udzielanie informacji na temat leczenia
- Kierowanie wniosku do Sądu o wydanie postanowienia o leczeniu

Punkt Pomocy Rodzinie w Kryzysie

Rodzaj oferowanej pomocy:

- poradnictwo z zakresu prawa rodzinnego i karnego
- pomoc rodzinom z problemami uzależnień
- pomoc ofiarom przemocy
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne
- działalność informacyjna

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna

Rodzaj oferowanej pomocy:

- Diagnoza psychologiczno-pedagogiczna
- Orzecznictwo i kwalifikacja dzieci i młodzieży do odpowiednich form kształcenia specjalnego, placówek resocjalizacyjnych
- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne dla dzieci, u których występują różnorodne zaburzenia rozwojowe

- Terapia logopedyczna
- Terapia psychologiczna
- Pomoc rodzicom i nauczycielom w przezwyciężaniu problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą
- Pomoc w wyborze kierunku kształcenia oraz zawodu z uwzględnieniem zainteresowań oraz predyspozycji zdrowotnych
- Poradnictwo indywidualne

Miejska Biblioteka Publiczna w Działdowie w której można:

- korzystać z wypożyczalni i czytelní
- uczestniczyć w zajęciach plastycznych
- korzystać z gier, uczestniczyć w różnorodnych zabawach dla dzieci
- przynależć do „Klubu Malucha”- zajęcia skierowane są do dzieci od 2-5 lat i ich rodziców. W programie zajęć: zabawy plastyczne, muzyczno-ruchowe, wspólne pisanie i czytanie

Ponadto rodziny mogą:

- uczestniczyć w dyskusyjnym Klubie Książki
- uczestniczyć w spotkaniach autorskich
- korzystać z wystaw (książek, fotografii, rysunków) dotyczących różnorodnych okoliczności oraz
- uczestniczyć w innych zajęciach organizowanych okolicznościowo przez bibliotekę np. rajd bibliotekarzy.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji:

Zarówno dzieci, młodzież jak i rodzice mogą skorzystać z:

- Lodowiska
- Siłowni
- Kortów tenisowych
- Boisk
- Orlików

MOSiR organizuje również rajdy rowerowe, turnieje tenisa stołowego i ziemnego, biegi uliczne oraz inne imprezy zlecone przez inne instytucje.

Miejski Dom Kultury w Działdowie:

Dla dzieci i młodzieży organizowane są:

- Zajęcia taneczne
- Zajęcia teatralne
- Zajęcia plastyczne.
- Zajęcia wokalne
- Zajęcia artystyczne

MDK prowadzi również zajęcia umuzykalniające dla maluszków. Wszystkie zajęcia prowadzone są w różnych grupach wiekowych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Działdowie

Do zadań należy między innymi:

- Organizowanie opieki w rodzinach zastępczych
- Zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionych opieki rodziców
- Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia
- Udzielenie porad psychologicznych i prawnych
- Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych
- Dofinansowanie w likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się,
- Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
- Dofinansowanie sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Działdowie.

ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Wykwalifikowana i doświadczona kadra MOPS w Działdowie w prowadzeniu pracy na rzecz rodzin zagrożonych pozbawieniem dzieci; • Asystentura rodziny w Ośrodku Pomocy Społecznej • Udział w projektach na rzecz rodzin z dziećmi oraz umiejętność pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych; • Doświadczenie we współpracy z lokalnymi instytucjami i organizacjami • Duża liczba lokalnych instytucji działających na rzecz rodzin z dziećmi; • Duże zaangażowanie pracowników socjalnych na rzecz poprawy sytuacji rodziny;	<ul style="list-style-type: none"> • Małe doświadczenie w pracy z rodzinami biologicznymi dzieci przebywających w pieczy zastępczej; • Brak doświadczenia w organizowaniu i prowadzeniu grup wsparcia czy samopomocowych; • Duże obciążenie pracowników pracą administracyjną oraz środowiskową; • Obciążenie emocjonalne pracowników pomocy społecznej; • Mała liczba zawodowych rodzin zastępczych • Brak zaangażowania rodziców w proces wychowawczy dzieci
Szanse zewnętrzne	Zagrożenia zewnętrzne
<ul style="list-style-type: none"> • Mnogość i duży potencjał instytucji i organizacji działających na rzecz rodziny; • Możliwość pozyskiwania zewnętrznych środków finansowych na realizację działań na rzecz rodzin z dziećmi; • Duże wsparcie finansowe rodzin;	<ul style="list-style-type: none"> • Brak interdyscyplinarnego systemu pracy z rodziną (pomoc społeczna nie jest jedyną instytucją pracującą z rodziną) • Brak współpracy rodzin zagrożonych pozbawieniem praw do opieki nad dziećmi bądź już pozbawionych/ograniczonych; • Wielość problemów społecznych i ich dynamika zmiany;

IV. Strategia działania

Strategia, czyli zaplanowany ciąg działań, których realizacja przybliży do osiągnięcia zamierzonego efektu, pożądanej zmiany. W przypadku niniejszego Programu proces planowania rozpoczął się od analizy zgromadzonych danych i opracowania analizy SWOT. Następnie określono obszary niszowe, wymagające priorytetowości działania zarówno w stosunku do poprawy sytuacji rodzin z dziećmi jak i instytucji. Określono cele działania. Cel główny, w brzmieniu poprawa funkcjonowania rodzin jest odpowiedzią na występujące w Gminie Miasto Działdowo problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz możliwość ich ograniczenia przy wykorzystaniu dostępnych zasobów w postaci instytucji i specjalistycznej kadry.

Poniżej przedstawiono sprecyzowane cele operacyjne oraz działania, których realizacja przybliży Gminę do osiągnięcia zamierzonego efektu na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin wychowujących dzieci.

Tab. 14 Cele Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

L.P.	Działanie	Podmiot odpowiedzialny
CEL GŁÓWNY – POPRAWA FUNKCJONOWANIA RODZIN WYCHOWUJĄCYCH DZIECI, ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM		
CEL szczegółowy – Efektywne zagospodarowanie czasu wolnego		
1.	Udział dzieci, młodzieży oraz rodzin w ofercie działań gminnych jednostek oraz organizacji pozarządowych w zakresie m.in. sportu, kultury, edukacji	MOPS, szkoły, MDK, MOSIR, MBP, organizacje pozarządowe
CEL szczegółowy - WSPARCIE RODZIN PRZEŻYWAJĄCYCH TRUDNOŚCI W WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH		
1.	Prowadzenie wyprofilowanej pracy socjalnej z rodziną z dziećmi na rzecz odbudowania funkcji opiekuńczo – wychowawczych	MOPS
2.	Wsparcie asystenta rodziny	MOPS
3.	Praca socjalna z biologicznymi rodzinami dzieci przebywających w pieczy zastępczej	MOPS
4.	Wsparcie psychologiczne , pedagogiczne, wsparcie prawne	MOPS, organizacje pozarządowe
5.	Wsparcie poprzez działalność ogniska wychowawczego, świetlic	MOPS, organizacje pozarządowe
6.	Wsparcie finansowe , rzeczowe, dożywianie	MOPS, organizacje pozarządowe
7.	Organizacja wypoczynku, zagospodarowanie czasu wolnego	organizacje pozarządowe MOPS
8.	Terapia osób uzależnionych i współuzależnionych	MOPS, OTUiW, GKRPA

9.	Wsparcie rodzin doświadczających przemocy – poprzez działalność grup roboczych	MOPS, Zespół Interdyscyplinarny
CEL- AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA RODZIN Z DZIECMI		
1.	Angażowanie dorosłych członków rodzin do podejmowania aktywności społeczno - zawodowej m.in. zatrudnienia w ramach prac społecznie użytecznych, staży, robót publicznych oraz innej aktywności zawodowej	MOPS, PUP

V. Monitoring i ewaluacja

Monitoring jako działanie pozwalające na ocenę przebiegu realizacji Programu, podejmowany będzie raz w roku. Polegać będzie na zgromadzeniu danych liczbowych przedstawiających stopień wykonania zaplanowanych działań. Ich ocena pozwoli na wyciągnięcie wniosków, czy zaplanowane kierunki działań są wystarczające, czy też wymagają aktualizacji.

Po zakończonym roku, do 31 stycznia kolejnego roku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Działdowie gromadzi dane statystyczne z realizacji powyższych działań, a następnie przedkłada kompleksowe sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Radzie Miasta.